

[Niels Westerby.]

sig til at rejse spørgsmålet om anerkendelse af Østtyskland, af Nordkorea og af Nordvietnam, men at man overhovedet ikke har rejst spørgsmålet om det rigtige i at have anerkendt Sydkorea, Sydvietnam og Vesttyskland. Da der således tilsyneladende hersker bred enighed om, at dette problem ikke kan være aktuelt i nogen forstand, og da jeg går ud fra, at også forslagsstillerne er klar over, at rækkevidden af en tilbagetrækning af anerkendelsen af disse 3 stater vil være meget betydelig og føre til mange uoverskuelige og ubehagelige konsekvenser, så regner jeg med, at vi vel også med samtykke fra forslagsstillerne kan nøjes med at behandle spørgsmålet om anerkendelse af de stater, som der er stillet forslag om.

Man kan diskutere de folkeretlige doktriner frem og tilbage, men jeg vil være tilbøjelig til at stille spørgsmålet op på følgende måde: når et regime i et område har sat sig effektivt igennem og behersker området, udøver regeringsmagten, og der ikke findes et oprørsparti i området, og når regimet ikke opretholdes ved fremmed magt, så er det berettiget for andre stater — jeg siger udtrykkeligt: berettiget for andre stater — at overveje, om de vil anerkende det pågældende regime som en regering i folkeretlig betydning. På den anden side må jeg også erklære mig enig med hr. Gert Petersen i, at spørgsmål om anerkendelse eller ikke-ankendelse af en stat ikke bør have noget at gøre med, om man har sympati eller antipati for den pågældende stat. Vi må anerkende en stat, hvad enten vi kan lide den eller ikke; det er vel også et synspunkt, som har været afgørende ved Danmarks anerkendelse af Den kinesiske Folkerepublik for ca. 15 år siden.

Men imellem disse to standpunkter: det første, at man er berettiget til at anerkende en stat, når der er et regime, der har sat sig effektivt igennem, og det andet, at spørgsmålet om sympati eller antipati ikke må spille nogen rolle ved en anerkendelse eller en ikke-ankendelse, ligger der jo en række mellemsynspunkter, som man ikke kan se bort fra. Der er f. eks. det synspunkt, om det kan fremme konkrete danske interesser af erhvervsmæssig eller anden art at foretage en anerkendelse. Navnlig — og

her lægger jeg megen vægt på ordet navnlig — kan det være af betydning, om Danmark gennem anerkendelse eller ikke-ankendelse kan fremme de almindelige synspunkter, vi har på den storpolitiske udvikling i verden.

Dette sidste synspunkt vil jo i særdeleshed have sin betydning i forhold til anerkendelse af Nordvietnam eller Nordkorea, hvor vore erhvervsinteresser er af et særdeles begrænset omfang. Man kan vel næppe behandle de tre områder ens, da forholdene konkret er endda særdeles forskellige. Man kan heller ikke, således som forslagsstillerne har gjort, anlægge den betragtning, at disse regimer faktisk har sat sig igennem, da det i selve forslaget, som peget på af hr. Per Federspiel, er blevet anført, at det er en midlertidig deling, der har fundet sted. Deri må vel også ligge, at det er midlertidige regeringer.

Jeg har da også det indtryk, at forslagsstillerne ikke har anlagt den betragtning, at regimerne har sat sig igennem og derfor bør anerkendes, men netop har bevæget sig i mellemområdet og måske oven i købet til en vis grad har ladet sig lede af personlige sym- og antipatier i deres stillingstagen.

Man kan jo f. eks. rejse det spørgsmål, om man så ikke også burde anerkende Taiwanregeringen. Hvad enten man nu kan lide den eller ikke, burde den så ikke også anerkendes? Liberalt centrum vil ikke stille forslag om at anerkende Taiwanregeringen, da vi ville anse det for at være en stor belastning af forholdet til Den kinesiske Folkerepublik og af mulighederne for at drage denne ind i et civilseret samkvem mellem staterne og derved forbedre forholdene i verden.

Lad os forestille os, at der skete det i Sydrhodesia, at den britiske generalguvernør blev jaget ud og ikke kunne sidde i et hus i Salisbury, at Rhodesia erklærede, at man var uafhængig stat. Styret i Rhodesia kunne vel også sætte sig effektivt igennem i det pågældende område. De af hr. Gert Petersen i dag anlagte synspunkter måtte velsagtens føre til, at vi så skulle anerkende Sydrhodesia. Det kunne aldrig falde liberalt centrum ind at stille et sådant forslag. Ligesom det ville være uheldigt at sige, at man skulle anerkende Taiwan, da det ville medføre en belastning af forholdet til